MAATALOUS

Jos voittoa tulee, sillä ostetaan lisää maata tai kokonaisia uusia tiloja. Tiloilla on velkaa reilusti. Siinä ollaan vähän kuin kasinolla. **ELÄINLÄÄKÄRI SCOTT MCDOUGALL UUDEN-SEELANNIN TILOJEN TALOUDESTA**

Uudessa-Seelannissa lypsetään maitoa Kiinaan

Saarivaltion maidontuotannosta 95 prosenttia menee vientiin. Karjojen keskikoko on 400 lehmää.

TIINA TAIPALE

Uudessa-Seelannissa lehmät ovat ympäri vuoden ulkona, eikä erillisiä eläinsuojia rakenneta.

KUOPIO (MT)
Uudessa-Seelannissa karjatilallinen tuottaa maitoa kukkaron nyörit tiukalla. Tuotantopanoksia käytetään mahdollisimman vähän, lehmien ruokinta perustuu laidunnukseen eikä eläinsuojia rakenneta. Lypsyä varten tehdään kevytrakenteinen katos.

Maidontuotanto on tiukkaa ja vientivetoista liiketoimintaa. Tuotetusta maidosta 95 prosenttia pusketaan ulkomaille ja lähes kolmannes maan vientituloista tulee maitotuotteista. Suurin yksittäinen vientimaa on Kiina.

Näin kertoo uusiseelantilainen eläinlääkäri **Scott McDougall**, joka luennoi Savonia-ammattikorkeakoulun Eläinterveyden tekijät -hankkeen järjestämässä tilaisuudessa Kuopiossa viime viikolla.

Hinta herkillä

Uusiseelantilaiselle tuottajalle maksetaan maidosta peräti 0,47 euroa litralta.

Tuottajahinta heiluu rajusti maailmanmarkkinoiden mukaan.

”Ensi vuonna voi hinta olla vain puolet, joten rahavirtojen suunnittelu tiloilla on todella tärkeää”, McDougall kertoo.

Viljelijät eivät myöskään halua maksaa veroja.

”Jos voittoa tulee, sillä ostetaan lisää maata tai kokonaisia uusia tiloja. Tiloilla on velkaa reilusti. Siinä ollaan vähän kuin kasinolla.”

Tuotanto kausittaista

Maidontuotanto perustuu Uudessa-Seelannissa kausittaisuuteen. Koko karja laitetaan kerralla umpeen. Kansallinen tavoite on saada 78 prosenttia lehmistä kantaviksi kuuden viikon aikana.

”Aikaisemmin poikimisia käynnistettiin ennenaikaisesti lääkkeillä, että saatiin lehmä oikeaan aikaan lypsykauteen ja elinkelvoton vasikka lopetettiin. Nyt se on onneksi vähentynyt merkittävästi ja menettelyn kieltämisestä käydään poliittista keskustelua”, McDougall kertoo.

Tuotoskausi suunnitellaan laitumen kasvun mukaan. Tuotantohuippu pyritään ajoittamaan laitumen korkeimman päiväkasvun aikaan.

Umpikaudella lehmät ruokitaan yleensä ostetulla karkearehulla.

Kun valtaosa maan lehmistä on ummessa samaan aikaan, maidosta saa reilusti korkeampaa hintaa.

Lehmien määrä Uudessa-Seelannissa alueittain

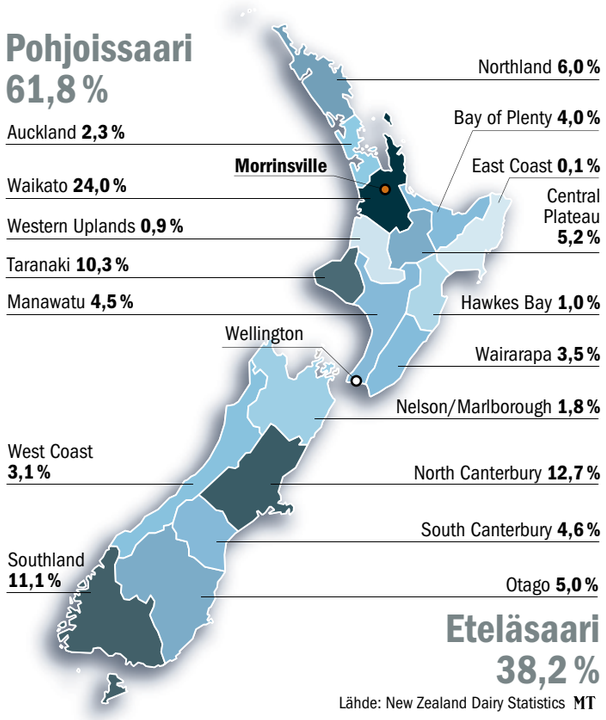

Lähde: New Zealand Dairy Statistics MT

Uuden-Seelannin laitumen päiväkasvu

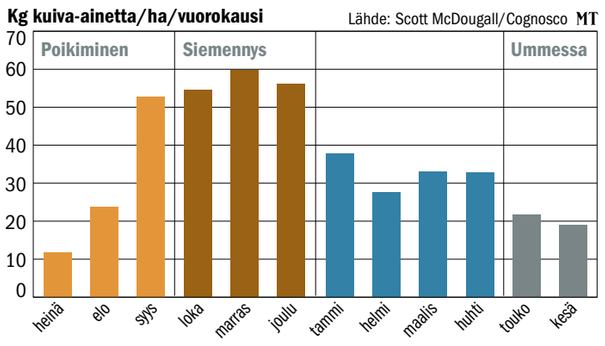

Lehmien tuotoskausi sovitetaan laitumen päiväkasvun mukaan. Kaikki lehmät ovat ummessa samaan aikaan.

Uuden-Seelannin lehmät roduittain

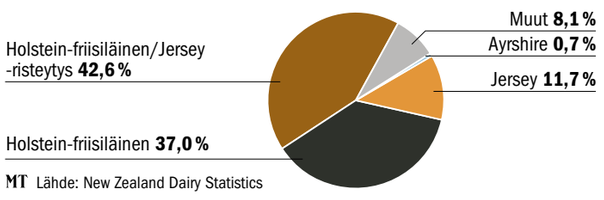

MT Lähde: New Zealand Dairy Statistics

Pitoisuudet ratkaisevat

Maassa on reilut 11 000 maitotilaa. Karjojen keskikoko on huikeat 400 lehmää. Keskiverto tilaa pyöritetään kahdella ja puolella työntekijällä.

Uusiseelantilainen lehmä lypsää vuodessa keskimäärin vain 3 900 litraa.

”Tämä ei johdu huonosta eläinaineksesta, vaan tuotannosta. Lehmät syövät valtaosin laidunta. Jos ne ruokittaisiin kuten Suomessa, päästäisiin kyllä vastaaviin tuotoslukuihin”, McDougall selittää.

Maidosta maksetaan pitoisuuksien mukaan, vesi ei meijereitä kiinnosta.

Keskituotosta kysyttäessä tuottajat vastaavat kiloina, jotka sisältävät maidon rasvan ja valkuaisen. Maan keskiarvo on 346 kiloa lehmää kohti.

Maidon soluluku on 160 000 ja keskimäärin lehmä tuottaa 4,5 lypsykautta.

”Mutta se ei ole viljelijöiden, vaan hyvien olosuhteiden ansiota”, McDougall sanoo.

Pelto on Uudessa-Seelannissa kallista.

Paremman maan pohjoissaarella siitä maksetaan jopa 30 000 euroa hehtaarilta.

Huonommasta maasta maksetaan 5 000–10 000 euroa. Tuotanto on viime vuosina laajentunut kohti etelää.

JUKKA LEHTINEN

Eläinlääkärit kilpailevat asiakkaista

Eläinlääkäreiden keskinäinen kilpailu on Uudessa-Seelannissa kovaa.

”Jos et ole paikalla puolessa tunnissa, sama asiakas ei välttämättä soita seuraavalla kerralla”, eläinlääkäri **Scott McDougall** kertoo.

Eläinlääkäripalveluita ei osteta, mikäli sitä ei voi perustella rahalla.

Valtion ei säätele lääkkeiden tai palveluiden hintoja. Eläinlääkäripalveluja tarjoavat joko viljelijöiden omistat osuuskunnat ja yksityiset yritykset.

”Yksityisten määrä kasvaa koko ajan.”

Viljelijät tarkkoja

Perinteisen eläinten hoidon lisäksi yritykset tekevät tutkimusta ja tarjoavat neuvontaa.

Toiminta on kaupallista ja viljelijät ovat tarkkoja. Lääkkeiden ja palveluiden hintoja kysellään jatkuvasti kilpailevilta eläinlääkäriyrityksiltä, McDougall kertoo.

Lähes joka kolmas Uuden-Seelannin eläinlääkäreistä on ulkomailta, McDougall on itsekin tuontieläinlääkäri Australiasta.

150 kilometrin säteellä McDougallin kotipaikasta Morrinsvillestä on miljoona lypsylehmää, joten asiakkaita riittää.

JUKKA LEHTINEN

Kylvöt päättymässä etelässä, pohjoisessa päästään vauhtiin

Kylvötyöt on suurelta osin tehty Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaan rannikkoalueella, Vilja-alan yhteistyöryhmä Vyr kertoo keskiviikon tilannekatsauksessaan.

Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa kylvämättä on alueesta riippuen enää 5–15 prosenttia.

Kymenlaaksossa sateet jarruttivat kylvöjen valmistumista. Viikon alussa noin 70 prosenttia pelloista oli kylvetty.

Kanta-Hämeessä kevättyöt lähestyvät loppua tällä viikolla.

Keski-Suomessa kylvöt olivat tämän viikon alussa puolivälissä, Päijät-Häme oli tästä vähän jäljessä.

Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla päästiin kylvöille viime viikolla. Valmista on 50 ja 30 prosenttia edellä mainitussa järjestyksessä.

Kylvötyöt jatkuvat Pohjois-Savossa ja Kainuussa. Näillä alueilla oli kylvetty noin 10 prosenttia pelloista viikon alussa.

Pohjois-Karjalassa kylvöt ovat edenneet jonkin verran pidemmälle.

Vaihtelut ovat maakunnan sisällä suuria.

Viime viikolla Itä-Suomessa saatiin paikoin rankkoja sadekuuroja, mutta tällä viikolla kylvötöitä on päästy jatkamaan.

Yleisesti kylvötöissä ollaan tällä hetkellä varsin tavanomaisessa aikataulussa. Satakunnassa, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla kylvöistä on tehty selvästi viime vuotta enemmän. Muualla maassa oltiin samassa vaiheessa vuosi sitten.

Kylvöt aloitettiin ennätyksellisen aikaisin, mutta kolea sää viivästytti niiden tekoa.

Peltojen orastumista kommentoineiden asiantuntijaraatilaisten mukaan orastuminen on ollut tasaista ja maassa on riittänyt hyvin kosteutta. Viime viikon lämmin sää on nopeuttanut orastumista ja syysviljojen kasvua.

Kylmä maa hidasti orastumista ensimmäiseksi kylvetyillä pelloilla.

Eri puolilla maata on tällä viikolla saatu paikallisia ukkoskuuroja.

Runsaat sateet ovat aiheuttaneet jonkin verran peltojen kuorettumista muun muassa Kymenlaaksossa.

Pro Agrian kasvutilannekatsauksen mukaan syysviljat ovat talvehtineet tavanomaista heikommin.

Myös syysöljykasvit ovat talvehtineet huonosti. Öljykasvipeltoja kannattaa nyt tarkkailla kirppojen varalta.

Nurmet ovat talvehtineet vaihtelevasti.

JUKKA LEHTINEN

Ympäristötuen toisen erän maksaminen alkaa

Maaseutuvirasto Mavi aloittaa keskiviikkona 28.5.2014 maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteiden sekä lietelannan sijoittaminen peltoon -erityistukisopimuksen tuen toisen erän maksamisen.

Pankkiteknisistä syistä maksut voivat näkyä viljelijöiden tileillä muutaman päivän viiveellä.

Maatalouden ympäristötuki ja erityistukisopimus lietelannan sijoittaminen peltoon maksetaan kahdessa erässä.

Niistä viime joulukuussa maksettu ensimmäinen erä oli 75 prosenttia tuesta. Toisena eränä maksetaan loput 25 prosenttia tuesta.

Maksuaikataulua muutettiin, koska EU:n komission mukaan ympäristötuen aiempi maksuaikataulu rikkoi EU-asetuksia.

Asetusten mukaan tukea koskevien valvontojen pitää olla suoritettuina ennen tuen maksamista.

Tästä johtuen Mavi joutui siirtämään tuen loppuosan maksamisen kevääseen, kunnes lannoite- ja kasvipeitevalvonnat tehty.

MT

Poikkeuslupia tuholaistorjuntaan

Useiden avomaanvihannesten tuholaistorjuntaan tarkoitettujen aineiden käyttöön on tullut muutoksia

Fenixiä saa käyttää härkäpavulle ennen taimettumista, vaikka aineen minor use -lupa on päättynyt.

Sen käyttö hyväksyttiin kuitenkin uudelleen rekisteröinnin yhteydessä etikettiin virallisesti käyttökohteeksi.

Centium 36 CS:n 120 vuorokauden hätälupa on hyväksytty rikkakasvien torjuntaan herneellä, porkkanalla, lantulla, nauriilla ja Brassica-kasvien siemenviljelyksillä.

Käyttö on sallittu 31.7.2014 saakka.

Ridomil Gold MZ Pepite-valmiste on saanut minor use -hyväksynnän sipulin naattihomeen torjuntaan avomaalla. Lupa on voimassa 31.12.2016 saakka.

Ranman Twinpack- valmisteen minor use -hyväksyntää avomaankurkun lehtihomeen torjuntaan on jatkettu 31.7.2017 saakka.

Avaunt 150 EC -valmisteen käyttö rapsikuoriaisten ja perhostoukkien torjuntaan rypsiltä ja rapsilta on hyväksytty.

Lupa on voimassa 31.10.2018 asti.

MTK on mukana neljän valmisteen koetoimintaluvissa: Movento SC 100, Steward 30 WG, NeemAzal-TS ja Conserve.

Näitä valmisteita saa käyttää tiettyjen avomaavihannesten tuholaistorjuntaan vain MTK:n luvalla.

MTK:sta kerrotaan, että hakemuksia on tehty lukuisista muistakin valmisteista. Niistä odotellaan edelleen Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) päätöstä.

MAIJA ALA-SIURUA

Urean hinta laskenut nopeasti

Maailmanlaajuisesti tärkeimmän typpilannoitteen, urean, hinta käväisi kevättalvella 300 eurossa tonnilta laivalasteittain satamassa, mutta on sen jälkeen laskenut jyrkästi.

Keskihinta on vajonnut markkinoita seuraavan Iciksen mukaan noin 220 euroon tonnilta ja laskun odotetaan jatkuvan.

Heinäkuun hintaviite on 280 dollaria, runsaat 200 euroa tonnilta.

Urean maailmanmarkkinahinta oli alhaalla myös viime kesänä ja käväisi pariin otteeseen 210 eurossa tonnilta, mutta alle 200 euron on käyty viimeksi elokuussa 2010.

Moniravinteisten lannoitteiden valmistuksessa käytettävä ammoniakki on käyttäytynyt toisin, ja hinnat vahvistuivat huhtikuun lopulle saakka.

Toukokuussa ammoniakin hinta näyttää kääntyneen alaspäin.

Samoin kävi vuosi sitten. Ammoniakin tonnihinta on hyvin lähellä vuoden takaista, noin 450 euroa.

Urean menekki on laskenut talven kysyntäpiikin jälkeen osin Ukrainan epävakaan tilanteen takia. Useita tehtaita on suljettu, mutta se ei ole vakauttanut laskevaa trendiä. Lisäksi halpaa liuskekaasua on tarjolla yhä enemmän, mikä hillitsee tuotantokuluja.

Tuotantoa siirretään halvan energian perässä.

Yara kaavailee tehdasta Teksasiin

Pari viikkoa sitten norjalainen lannoitejätti Yara kertoi suunnittelevansa uutta ammoniakkitehdasta Freeportiin Teksasiin Yhdysvaltoihin yhdessä Basfin kanssa.

Vuosituotannoksi kaavaillaan 750 miljoonaa tonnia.

Saksalaisella Basfilla on entuudestaan vankka asema Yhdysvaltojen lannoitemarkkinoilla.

Kiinakin pisti lusikkansa soppaan ja alensi lannoitteiden vientitulleja viikko sitten. Suurin ostaja on Intia.

VEIKKO NIITTYMAA

Koneurakoitsijat toivovat yhteistyötä

Yhdeksän kymmenestä koneurakoitsijasta haluaisi lisätä yhteistyötä ja verkostoitumista lähialueen muiden urakoitsijoiden kanssa.

Tämä selviää TTS Työtehoseuran, Uudenmaan maataloustuottajaliittojen MTK-Uusimaan ja NSP:n tekemästä kyselystä.

Vastaajat haluaisivat verkoston, joka parantaisi urakointipalveluiden näkyvyyttä ja toimisi markkinapaikkana. Verkostoitumalla tavoiteltaisiin isompia urakoita, parempaa hintaa ja varmistettaisiin urakointipalveluiden yhtenäinen laatu.

Eniten urakoitsijoita kiinnostaa konerengastoiminta Ruotsin mallin mukaan. Siinä konerengas tarjoaa, suunnittelee, myy ja laskuttaa urakat. Urakoitsija tekee työn aliurakoitsijana konerenkaalle.

Suurin osa koneurakoitsijoista tekee urakoinnit omana yrityksenä eikä käytä aliurakoitsijoita.

Laskutuksen ja kirjanpidon hoitoon verkostoitumisesta saatavaa hyötyä vastaajat eivät pidä kovin tärkeänä.

Lähes kaikki olivat valmiita maksamaan jäsenmaksua ja suurin osa välityspalkkiota urakoista.

Kysely oli osa Urakka-hanketta, vastaajina oli 50 maatilayrittäjää.

MT